ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1968

Vyhlásené: 21.05.1968 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

62

VYHLÁŠKA

ministerstiev národnej obrany, vnútra a zdravotníctva

z 20. apríla 1968

o poskytovaní liečebno-preventívnej starostlivosti v ozbrojených silách a Zbore národnej bezpečnosti a o súčinnosti orgánov štátnej zdravotníckej správy pri poskytovaní tejto starostlivosti (liečebný poriadok)

Ministerstvá národnej obrany,vnútra a zdravotníctva ustanovujú po dohode s Ministerstvom financií podľa § 9 a 31 zákona č. 32/1957 Zb. o nemocenskej starostlivosti v ozbrojených silách a § 80 zákona č. 20/1966 Zb. o starostlivosti o zdravie ľudu:

Oddiel I
Poskytovanie liečebno-preventívnej starostlivosti v ozbrojených silách

§ 1

(1) Ambulantná a ústavná starostlivosť v rozsahu a za podmienok ustanovených touto vyhláškou sa poskytuje v zdravotníckych zariadeniach ozbrojených síl vojakom a žiakom vojenských škôl [§ 2 ods. 1 písm. a) a c) zákona č. 32/1957 Zb.]. Pokiaľ sa ďalej hovorí o vojakoch, rozumejú sa tým aj žiaci vojenských škôl.

(2) Príslušníkom Zboru národnej bezpečnosti (ďalej len „príslušníci ZNB“) sa ambulantná a ústavná starostlivosť poskytuje v zdravotníckych zariadeniach ozbrojených síl v rozsahu uvedenom v ustanoveniach § 27 a 28. Ostatným účastníkom nemocenskej starostlivosti v ozbrojených silách a rodinným príslušníkom všetkých účastníkov sa poskytuje liečebno-preventívna starostlivosť predovšetkým v zdravotníckych zariadeniach štátnej zdravotníckej správy podľa predpisov Ministerstva zdravotníctva o poskytovaní liečebno-preventívnej starostlivosti.*)

(3) Pokiaľ to dovolí plnenie povinností podľa odseku 1, môžu zdravotnícke zariadenia ozbrojených síl so súhlasom nadriadených orgánov zdravotníckej služby poskytovať ambulantnú a ústavnú starostlivosť aj:

a) vojenským dôchodcom,

b) rodinným príslušníkom účastníkov nemocenskej starostlivosti v ozbrojených silách,

c) občianskym pracovníkom vojenskej správy a Ministerstva vnútra,

d) účastníkom národného boja za oslobodenie a ich rodinným príslušníkom,

e) osobám, ktorým bola spôsobená ujma na zdraví v súvislosti s činnosťou ozbrojených síl alebo Zboru národnej bezpečnosti, prípadne pri činnosti v prospech týchto zborov,

f) príslušníkom ozbrojených síl cudzích štátov prideleným služobne na územie Československej socialistickej republiky a ich rodinným príslušníkom, ak sa obdobná starostlivosť poskytuje

československým občanom v príslušnom štáte alebo ak bol prevzatý záväzok poskytovať nemocenskú starostlivosť týmto osobám,

g) ďalším osobám na základe dohody s Ministerstvom zdravotníctva o výberovom príjme osôb nepodliehajúcich nemocenskej starostlivosti v ozbrojených silách.

(4) V ostatných prípadoch možno poskytnúť ambulantnú a ústavnú starostlivosť v zdravotníckych zariadeniach ozbrojených síl len výnimočne.

(5) Ministerstvo národnej obrany a Ministerstvo vnútra v rámci svojej pôsobnosti ustanovia, ktoré orgány a zariadenia zdravotníckej služby ozbrojených síl sú príslušné podľa ustanovení tohto liečebného poriadku.

Liečebno-preventívna starostlivosť v útvaroch ozbrojených síl

§ 2

(1) Základnú liečebno-preventívnu starostlivosť poskytuje príslušníkom útvaru ozbrojených síl lekár ustanovený do funkcie lekára útvaru alebo poverený touto starostlivosťou príslušným orgánom zdravotníckej služby. Tento lekár uznáva aj dočasnú neschopnosť vojakov na službu pre chorobu, zranenie alebo iný úraz. Pre krátkodobé ošetrovanie alebo pozorovanie vojakov, u ktorých povaha choroby nevyžaduje ústavnú starostlivosť, zriaďujú sa lôžkové ošetrovne útvarov alebo posádok. Zriaďovanie a prevádzku lôžkových ošetrovní upravujú príslušné orgány zdravotníckej služby.

(2) Poskytovanie ďalšej odbornej starostlivosti príslušníkom útvarov ozbrojených síl organizujú a riadia príslušné orgány zdravotníckej služby ozbrojených síl.

(3) Ambulantnú starostlivosť príslušníkom malých útvarov (jednotiek do 200 osôb) poskytuje na požiadanie veliteľa útvaru najbližší ústav národného zdravia vo svojom zariadení; pri uznávaní neschopnosti vojakov na službu pre chorobu, zranenie alebo iný úraz postupuje podľa predpisov Ministerstva národnej obrany. Náklady s tým spojené, vrátane nákladov na lieky, liečebné a ortopedické pomôcky a iné zdravotnícke potreby, idú na účet ústavu národného zdravia.

(4) Odborné ambulantné služby poskytuje príslušníkom útvarov príslušné zdravotnícke zariadenie ozbrojených síl. Tieto služby poskytne aj ústav národného zdravia na vyžiadanie vojenského lekára a po predchádzajúcej dohode o spôsobe a čase poskytovania týchto služieb, ak je jeho zariadenie bližšie ako príslušné zdravotnícke zariadenie ozbrojených síl, ktoré je schopné tieto služby poskytovať. Náklady spojené s vyšetrením a ošetrením idú na účet ústavu národného zdravia.

(5) Požiadavku na dlhodobé poskytovanie služieb podľa odsekov 3 a 4 prerokuje útvar s odborom zdravotníctva okresného národného výboru, aby poskytovanie služieb mohli orgány štátnej zdravotníckej správy riadne zabezpečiť; pritom prerokuje aj postup pri uznávaní dočasnej neschopnosti na službu (odsek 3).

§ 3

(1) V útvaroch ozbrojených síl s počtom do 500 občianskych pracovníkov, ktoré majú vlastnú ošetrovňu s pridelenými vojenskými lekármi, poskytujú títo lekári ambulantnú starostlivosť občianskym pracovníkom vlastného útvaru v rozsahu a za podmienok ako závodní lekári. Ambulantnú starostlivosť poskytujú aj občianskym pracovníkom útvarov pridelených do základnej liečebno-preventívnej starostlivosti za predpokladu, že celkový počet zabezpečovaných občianskych pracovníkov nepresiahne 500 osôb. Ambulantná starostlivosť občianskym pracovníkom útvaru sa poskytuje podľa predpisov štátnej zdravotníckej správy; liečivá a zdravotnícke potreby sa pritom

predpisujú na účet príslušného ústavu národného zdravia. Vojenskí lekári rozhodujú v týchto prípadoch aj o pracovnej schopnosti občianskych pracovníkov; túto ich činnosť kontrolujú aj orgány štátnej zdravotníckej správy.

(2) Ak vojenský lekár dočasne nemôže zo služobných dôvodov poskytovať ambulantnú starostlivosť občianskym pracovníkom podľa odseku 1, poskytne ju príslušný ústav národného zdravia rovnako ako v prípadoch, v ktorých sa o občianskych pracovníkov vojenský lekár nestará.

(3) Pokiaľ to dovolí plnenie povinností podľa § 1 ods. 1, môžu príslušné nadriadené orgány zdravotníckej služby povoliť poskytovanie ambulantnej starostlivosti i v prípadoch väčšieho počtu občianskych pracovníkov, ako je uvedené v odseku 1.

(4) Odborné ambulantné služby, starostlivosť o chrup a ústavnú starostlivosť poskytuje občianskym pracovníkom príslušný ústav národného zdravia.

§ 4

Ak v mieste posádky nie je zdravotnícke zariadenie štátnej zdravotníckej správy alebo ak je vyhľadanie lekárskej pomoci v zariadení štátnej zdravotníckej správy spojené s ťažkosťami, môže lekár útvaru ozbrojených síl po schválení príslušného orgánu zdravotníckej služby ozbrojených síl a po dohode s orgánmi štátnej zdravotníckej správy poskytovať ambulantnú starostlivosť aj rodinným príslušníkom vojakov z povolania, ktorí bývajú v mieste posádky, a to obdobne za podmienok uvedených v § 3.

§ 5
Súčinnosť ďalších zdravotníckych zariadení štátnej zdravotníckej správy

(1) Pokiaľ sú pre riadne plnenie úloh liečebno-preventívnej starostlivosti v niektorých zdravotníckych zariadeniach ozbrojených síl potrebné odborné služby, ktoré nie sú zabezpečené vlastnými prostriedkami ozbrojených síl (napr. patologicko-anatomická a súdnolekárska služba, vyšetrenie na úseku hygienickej služby, vyšetrenie odborníkmi s úzkou špecializáciou a pod.), poskytuje tieto služby bezplatne najbližšie odborne príslušné zariadenie štátnej zdravotníckej správy na vyžiadanie náčelníka zdravotníckeho zariadenia ozbrojených síl.

(2) Ustanovenie § 2 ods. 5 platí obdobne.

§ 6
Vyžiadanie pomoci

(1) Chorý vojak, ktorý potrebuje lekársku pomoc, vyžiada si ju určeným spôsobom u lekára ustanoveného do funkcie lekára útvaru alebo povereného poskytovaním základnej liečebno-preventívnej starostlivosti príslušníkom útvaru, pokiaľ nie je v ďalších odsekoch ustanovené inak.

(2) Pri pobyte v inej posádke je chorý vojak povinný vyžiadať si potrebnú lekársku pomoc u posádkového lekára. Pri pobyte v mieste, kde nie je vojenský lekár dosiahnuteľný, poskytuje vojakom nevyhnutnú lekársku starostlivosť obvodný lekár.

(3) Ak sa chorý vojak nemôže vzhľadom na svoj zdravotný stav dostaviť do príslušného zdravotníckeho zariadenia podľa odseku 1 alebo 2, vyžiada si návštevu lekára v byte. Termín ďalšieho ošetrenia alebo návštevy v byte určuje ošetrujúci lekár.

(4) Vo väčších posádkach sa organizuje z radov vojenských lekárov posudková lekárska služba prvej pomoci, ktorá zabezpečuje v nevyhnutnom rozsahu lekársku pomoc vojakom v prípadoch ohrozenia života, náhleho ochorenia alebo zhoršenia zdravotného stavu, ktoré vzniklo po

služobnom čase a v dňoch pracovného pokoja. V posádkach alebo v miestach, kde nie je táto služba organizovaná, obracia sa chorý vojak na lekársku službu prvej pomoci štátnej zdravotníckej správy. Tieto služby nie sú určené pre bežné vyšetrovacie alebo liečebné výkony, ktoré si vojak môže vyžiadať v služobnom čase u príslušného lekára.

(5) Lekári poskytujúci lekársku pomoc podľa odsekov 2 až 4 uznávajú dočasnú neschopnosť vojakov na službu, ak neschopnosť možno uznať už na základe zistenia zdravotného stavu bez bližšej znalosti pracovnej anamnézy. Pritom neschopnosť na službu uznávajú len na nevyhnutne potrebný čas (lekári z lekárskej služby prvej pomoci spravidla len na 3 dni), po ktorý vojak nie je schopný bez cudzej pomoci dostaviť sa k príslušnému lekárovi (§ 2 ods. 1 a 3). Potom vojakov odosielajú s krátkou lekárskou správou príslušnému lekárovi.

(6) Záchranná služba, pokiaľ je vo veľkých mestách zriadená, zabezpečuje potrebnú lekársku pomoc aj pre vojakov.

(7) Ak nemožno včas dosiahnuť príslušného lekára alebo lekársku službu prvej pomoci či záchrannú službu, možno vyžiadať prvú pomoc od ktoréhokoľvek dosiahnuteľného zdravotníckeho zariadenia alebo pracovníka.

(8) Neschopnosť na službu u niektorých skupín vojakov uznáva aj lekár, ktorý ich má v dispenzárnej starostlivosti. Neschopnosť vojačky na službu z dôvodov tehotnosti a materstva uznáva lekár, ktorý poskytuje vojačke predpôrodnú starostlivosť.

§ 7
Ústavná starostlivosť

Ústavná starostlivosť zahŕňa nemocničnú starostlivosť a starostlivosť v odborných liečebných ústavoch.

Nemocničná starostlivosť

§ 8

(1) Nemocničná starostlivosť sa poskytuje, ak ju stav chorého vyžaduje a ambulantne nemožno poskytnúť potrebnú starostlivosť alebo vykonať nevyhnutné vyšetrenia.

(2) Nemocničná starostlivosť sa poskytuje vojakom spravidla v príslušnej vojenskej nemocnici. V prípadoch, v ktorých by prevoz do vojenskej nemocnice ohrozil zdravotný stav alebo oddialil včasné poskytnutie odbornej starostlivosti, poskytuje sa ústavná starostlivosť v najbližšej nemocnici štátnej zdravotníckej správy. Zdravotnícke zariadenia štátnej zdravotníckej správy sú podľa § 34 zákona č. 32/1957 Zb. povinné oznámiť do troch dní písomne príslušnému útvaru prijatie vojaka v činnej službe alebo príslušníka ZNB do ústavného ošetrovania, ako aj jeho prepustenie.

(3) Všetky náklady spojené s poskytnutím ústavnej starostlivosti chorým idú na účet toho zariadenia, v ktorom sa ústavná starostlivosť poskytla.

§ 9

(1) Do vojenskej nemocnice sú prijímaní spravidla na odporúčanie ošetrujúceho lekára predovšetkým chorí vojaci a príslušníci ZNB z jej spádového územia. Spádové územia vojenských nemocníc určí Ministerstvo národnej obrany.

(2) Ak zdravotný stav chorého vojaka, prípadne príslušníka ZNB vyžaduje ústavnú starostlivosť, ktorú nemožno zabezpečiť v príslušnej vojenskej nemocnici ani v blízkom zariadení štátnej

zdravotníckej správy podľa § 2 a 5, poskytne ju bez ohľadu na príslušnosť po predchádzajúcom dohovore Ústredná vojenská nemocnica.

(3) Vojenská nemocnica nesmie odoprieť prijatie chorého i bez lekárskeho odporúčania v prípade, v ktorom by odložením nástupu bol ohrozený život chorého alebo by bolo vážne ohrozené jeho zdravie.

(4) Po prijatí do nemocnice je chorý povinný podrobiť sa potrebným hygienickým a protiepidemickým opatreniam. V priebehu ústavnej starostlivosti je chorý povinný dodržiavať ústavný poriadok, ktorý upravuje aj styk s rodinou, návštevy chorých a informovanie príbuzných o zdravotnom stave chorých.

(5) Chorý sa prepúšťa z ústavnej starostlivosti po vykonaní potrebných vyšetrení a ošetrení alebo po uzdravení, príp. po takom zlepšení zdravotného stavu, keď ďalšie liečenie možno vykonať ambulantne alebo v iných zdravotníckych zariadeniach. Ak nejde o povinné liečenie, môže byť chorý predčasne prepustený z ústavnej starostlivosti na reverz. Chorý, ktorý sústavne porušuje ústavný poriadok a svojím správaním ohrozuje disciplínu v nemocnici, môže byť z ústavnej starostlivosti prepustený vtedy, ak tým nebude vážne ohrozený jeho zdravotný stav.

Starostlivosť v odborných liečebných ústavoch

§ 10

(1) Ústavná starostlivosť pri tuberkulóze sa poskytuje účastníkom nemocenskej starostlivosti v ozbrojených silách a ich rodinným príslušníkom starším ako 15 rokov spravidla vo vojenskej liečebni tuberkulózy a respiračných chorôb, pokiaľ je to vzhľadom na indikačné zameranie liečebne vhodné. V ostatných prípadoch poskytujú túto starostlivosť pri tuberkulóze odborné liečebné ústavy štátnej zdravotníckej správy.

(2) Výber do vojenskej liečebne tuberkulózy a respiračných chorôb sa vykonáva na základe návrhov lekárov príslušných odborných oddelení zdravotníckych zariadení podľa indikácií ustanovených Ministerstvom národnej obrany.

(3) Ak je dostatok miest, môže sa ústavná starostlivosť vo vojenskej liečebni tuberkulózy a respiračných chorôb poskytovať aj osobám uvedeným v § 1 ods. 3 písm. c) až g). Navrhnutých chorých vyberá a chorých do ústavnej starostlivosti povoláva náčelník vojenskej liečebne tuberkulózy a respiračných chorôb.

(4) Ostatná starostlivosť v odborných liečebných ústavoch (napr. v psychiatrických liečebniach, rehabilitačných ústavoch a pod.) sa poskytuje účastníkom nemocenskej starostlivosti v ozbrojených silách a ich rodinným príslušníkom v zariadeniach štátnej zdravotníckej správy.

(5) Starostlivosť v odborných liečebných ústavoch zahŕňa aj preventívnu rehabilitáciu vojakov, ktorá sa poskytuje niektorým skupinám vojakov z povolania v zariadeniach ozbrojených síl podľa osobitných predpisov.

§ 11

(1) Kúpeľná starostlivosť sa poskytuje osobám uvedeným v § 1 ods. 1 a 2 a odsek 3 písm. a) až f) spravidla v odborných kúpeľných ústavoch a ozdravovniach ministerstiev národnej obrany a vnútra, príp. aj v zariadeniach štátnej zdravotníckej správy na základe výberového konania, pokiaľ to ich zdravotný stav vyžaduje a indikačné zameranie a rozsah kúpeľných zariadení a ozdravovní umožňuje umiestnenie chorého.

(2) O spôsobe výberu na kúpeľnú starostlivosť, podmienkach jej poskytovania, úhrade cestovných nákladov a o vplyve kúpeľnej starostlivosti na dovolenku platia osobitné predpisy.

§ 12
Starostlivosť o deti

(1) Starostlivosť o deti sa poskytuje deťom účastníkov nemocenskej starostlivosti v ozbrojených silách v zariadeniach štátnej zdravotníckej správy.

(2) Deťom vojakov z povolania a príslušníkov ZNB a deťom osôb uvedených v § 1 ods. 3 písm. a) a c) až f) do ukončenia povinnej školskej dochádzky sa môže poskytnúť odborná ústavná starostlivosť v ozdravovniach Ministerstva národnej obrany podľa ich indikačného zamerania a za podmienok ustanovených Ministerstvom národnej obrany v osobitných predpisoch.

§ 13
Starostlivosť o ženy

Starostlivosť o ženy sa poskytuje účastníčkam nemocenskej starostlivosti v ozbrojených silách spravidla v zariadeniach štátnej zdravotníckej správy.

§ 14
Starostlivosť o chrup

(1) Vojakom sa poskytuje starostlivosť o chrup spravidla v zdravotníckych zariadeniach ozbrojených síl. Výnimočne môže príslušný orgán zdravotníckej služby povoliť poskytovanie starostlivosti o chrup v týchto zariadeniach aj osobám uvedeným v § 2 ods. 3.

(2) V odbore starostlivosti o chrup sa v zariadeniach štátnej zdravotníckej správy poskytujú vojakom liečebné výkony, ak je príslušné zariadenie ozbrojených síl vzdialené viac ako 15 km, a protetické úkony, ak je príslušné zariadenie ozbrojených síl, ktoré je schopné tieto úkony vykonávať, vzdialené viac ako 30 km.

(3) Ustanovenie § 2 ods. 5 platí obdobne.

§ 15
Posudková činnosť

(1) Nedeliteľnou súčasťou liečebno-preventívnej starostlivosti je lekárska posudková činnosť, ktorú vykonávajú v rozsahu svojej pracovnej náplne všetci ošetrujúci lekári a príslušné lekárske komisie.

(2) Posudzovanie schopnosti na výkon vojenskej služby a pre potrebu sociálneho zabezpečenia je upravené osobitnými predpismi.

(3) Pri posudzovaní schopnosti na prácu sa postupuje podľa predpisov štátnej zdravotníckej správy.

Poskytovanie liekov, liečebných a ortopedických pomôcok a iných zdravotníckych potrieb

§ 16

Pri ambulantnej starostlivosti v zdravotníckych zariadeniach ozbrojených síl sa poskytujú potrebné lieky, liečebné a ortopedické pomôcky a iné zdravotnícke potreby

a) na účet nemocenskej starostlivosti v ozbrojených silách vojakom a osobám uvedeným v § 1 ods. 3 písm. f),

b) na účet príslušného ústavu národného zdravia ostatným osobám uvedeným v § 1 ods. 2 a 3. Pri predpisovaní liekov na účet ústavu národného zdravia sa vojenský lekár spravuje smernicami Ministerstva zdravotníctva; túto činnosť vojenských lekárov kontrolujú aj orgány štátnej zdravotníckej správy.

§ 17

(1) Pri ambulantnej starostlivosti v zdravotníckych zariadeniach ozbrojených síl sa poskytujú potrebné lieky zo zásob zdravotníckeho zariadenia alebo na lekársky predpis. Lekár je povinný spravovať sa pri predpisovaní liekov na účet nemocenskej starostlivosti v ozbrojených silách smernicami Ministerstva národnej obrany.

(2) Lekársky predpis na účet nemocenskej starostlivosti v ozbrojených silách stráca platnosť, ak lekár neurčí inak, za jeden týždeň, a ak ide o antibiotiká, za tri dni po vystavení predpisu, pokiaľ ministerstvo národnej obrany neustanoví pre určité druhy liekov inak. Lekársky predpis na účet nemocenskej starostlivosti v ozbrojených silách vystavený pri posádkovej lekárskej službe prvej pomoci platí najdlhšie nasledujúci deň.

(3) Poskytovanie liečebných a ortopedických pomôcok a iných zdravotníckych potrieb je ustanovené osobitnými predpismi Ministerstva národnej obrany.

(4) Lieky, liečebné a ortopedické pomôcky a iné zdravotnícke potreby predpísané na účet nemocenskej starostlivosti v ozbrojených silách môžu vojenské útvary odoberať v lekárňach a iných zdravotníckych zariadeniach štátnej zdravotníckej správy.

§ 18
Preprava chorých

(1) Ak podľa potvrdenia ošetrujúceho lekára zdravotný stav vojaka vyžaduje prevoz zdravotníckym autom do zdravotníckeho zariadenia alebo z tohto zariadenia späť do bydliska alebo posádky, obstará prevoz bezplatne príslušný útvar ozbrojených síl (posádková správa) alebo výnimočne zdravotnícke zariadenie ozbrojených síl, v ktorom bol chorý vojak liečený.

(2) Zdravotnícke zariadenie ozbrojených síl obstará prevoz vojakov, ktorí v ňom boli liečení, pri ich premiestnení do iného zdravotníckeho zariadenia.

(3) Ak treba previezť do nemocnice na príkaz lekára s cieľom izolácie vojaka postihnutého prenosnou chorobou alebo podozrivého z takej choroby, obstará prepravu príslušná hygienická stanica štátnej zdravotníckej správy osobitným vozidlom pre infekčné prevozy na základe potvrdenia ošetrujúceho lekára.

(4) Ak stav chorého vojaka vyžaduje okamžitú prepravu do vzdialeného zariadenia a ak by bol pri inom spôsobe dopravy ohrozený jeho život, možno služobnou cestou vyžiadať prevoz vojenským lietadlom (vrtuľníkom).

(5) Nevyhnutnú prepravu občianskych osôb zdravotníckym dopravným prostriedkom do vojenského zdravotníckeho zariadenia a späť zabezpečuje štátna zdravotnícka správa, pokiaľ sa ošetrenie alebo pobyt vo vojenskom zdravotníckom zariadení uskutočňuje s vedomím alebo na odporúčanie príslušného ústavu národného zdravia.

(6) Prevoz podľa odsekov 1, 2 a 4 sa poskytuje i sprievodcovi, ak je podľa potvrdenia ošetrujúceho lekára potrebný.

§ 19
Náhrada cestovných nákladov

(1) Vojakom a občianskym pracovníkom poskytuje náhradu cestovných nákladov spojených s nevyhnutnou cestou do zdravotníckeho zariadenia a späť útvar ozbrojených síl, ktorého sú príslušníkmi (iným osobám útvar, ktorý ich odosiela alebo povoláva), a to v rozsahu a za podmienok ustanovených služobnými predpismi.

(2) Ak potrebu sprievodcu overili príslušné orgány vojenskej zdravotníckej služby, poskytne sa náhrada cestovných nákladov i sprievodcovi.

§ 20
Liečenie v cudzine

(1) Pokiaľ sa vojakom vyslaným do zahraničia a ich rodinným príslušníkom pri pobyte v cudzine neposkytuje liečebno-preventívna starostlivosť bezplatne na základe medzištátnych dohovorov, príp. podľa zásady vzájomnosti a ak nie je zabezpečená iným spôsobom, dostanú tieto osoby náhradu preukázaných nákladov nevyhnutného a primeraného liečenia v cudzine. Vojakom, ktorí sa prechodne zdržujú v cudzine zo súkromných dôvodov a v tuzemsku majú nárok na bezplatnú starostlivosť, môže sa poskytnúť náhrada nevyhnutného a primeraného liečenia v cudzine, a to spravidla do výšky nákladov, ktoré by si vyžiadalo liečenie v tuzemsku.

(2) Nárok na náhradu nákladov nemožno uplatniť po uplynutí 6 mesiacov po skončení ošetrovania; ak ošetrovanie pokračuje i po skončení kalendárneho roka, treba nárok na úhradu nákladov vzniknutých v uplynulom roku uplatniť najneskôr do 30. júna nasledujúceho roka. V odôvodnených prípadoch možno priznať náhradu i po uplynutí tejto lehoty.

(3) V úplne výnimočných, mimoriadne odôvodnených prípadoch môže Ministerstvo národnej obrany alebo Ministerstvo vnútra vyslať chorého vojaka v činnej službe alebo príslušníka ZNB na liečenie do cudziny na účet štátu.

(4) Ak si chorý dojedná liečenie v cudzine súkromne alebo ak bolo povolené na jeho vlastný účet, neuhrádza štát náklady s tým spojené, ani na ne neprispieva.

§ 21
Potvrdzovanie niektorých podmienok pre dávky nemocenskej starostlivosti

(1) Dočasnú neschopnosť na službu pre chorobu, zranenie alebo iný úraz potvrdzuje príslušný lekár ozbrojených síl vojakom na základe lekárskej prehliadky.

(2) Ak lekársku pomoc poskytne vojakovi lekár štátnej zdravotníckej správy, vydá mu tento lekár potvrdenie o neschopnosti na službu na tlačive používanom štátnou zdravotníckou správou pre potvrdzovanie pracovnej neschopnosti, pričom namiesto zamestnávateľa uvedie len označenie „vojenská správa“.

(3) Obvodný lekár štátnej zdravotníckej správy príslušný podľa bydliska potvrdzuje a ukončuje neschopnosť na prácu aj u osôb prepustených v vojenskej činnej služby, ktoré uplatňujú nároky na nemocenské podľa zákona o nemocenskej starostlivosti v ozbrojených silách, t.j. osôb, ktoré sú pri prepustení z vojenskej služby práceneschopné alebo sa stali práceneschopnými v ochrannej lehote a nemajú nárok na peňažné dávky v chorobe podľa iných predpisov a ani im nebol priznaný dôchodok.

(4) Lekárske potvrdenie o tehotnosti s uvedením pravdepodobného dňa pôrodu vystaví vojačkám lekár, ktorý ich má v predpôrodnej starostlivosti.

§ 22
Súčinnosť chorých

(1) Osoby, ktorým sa poskytuje liečebno-preventívna starostlivosť v zdravotníckych zariadeniach ozbrojených síl, sú povinné spolupôsobiť pri udržaní, obnovení a upevnení svojho zdravia, pri účinnom liečení a pri zodpovednom posúdení svojej schopnosti na výkon vojenskej služby (na prácu). Každý je najmä povinný

a) vyhľadávať lekársku pomoc v zdravotníckych zariadeniach na to určených, pravidelne sa dostavovať v určený čas na vyšetrenie alebo ošetrenie a na pravidelné prehliadky a umožniť zdravotníckym pracovníkom potrebné návštevy v byte,

b) oznamovať požadované údaje týkajúce sa jeho zdravotného stavu a podmienok a okolností týkajúcich sa jeho choroby,

c) používať individuálne uložené alebo všeobecne určené prostriedky a pomôcky na ochranu zdravia,

d) spravovať sa lekárskymi pokynmi a posudkami, najmä dodržiavať predpísanú životosprávu a vystríhať sa všetkého, čo by mohlo nepriaznivo pôsobiť na liečenie alebo sťažovať obnovenie schopnosti na výkon vojenskej služby (na prácu),

e) dodržiavať predpisy o hlásení skutočností rozhodujúcich pre poskytovanie dávok nemocenskej starostlivosti.

U osôb, ktoré nie sú spôsobilé na právne úkony, zodpovedá za dodržiavanie týchto povinností ten, kto je povinný sa o ne starať.

(2) Povinnosti uvedené v predchádzajúcom odseku dodržujú i vojaci, ktorým sa poskytuje liečebno-preventívna starostlivosť v zdravotníckych zariadeniach štátnej zdravotníckej správy.

(3) Ďalšie povinnosti v záujme obrany proti vzniku a šíreniu prenosných chorôb ustanovujú osobitné predpisy.

(4) Ak chorý vojak alebo príslušník ZNB zneužíva zdravotnícke služby alebo inak hrubo porušuje svoje povinnosti ustanovené touto vyhláškou, upovedomí o tom zdravotnícke zariadenie veliteľstvo jeho útvaru, aby mohlo urobiť opatrenia pre nápravu. Ak ide o občiansku osobu, zdravotnícke zariadenie ozbrojených síl upovedomí závodný výbor Revolučného odborového hnutia, prípadne orgány družstva alebo miestneho (mestského) národného výboru s rovnakým cieľom. Tým nie je dotknutá možnosť požadovať náhradu škody alebo navrhnúť postih previnilých osôb podľa príslušných zákonov.

§ 23
Poučenie a súhlas chorého, ústavná starostlivosť bez súhlasu chorého

(1) Zdravotnícke zariadenie ozbrojených síl postupuje v otázkach poučenia a súhlasu chorého podľa § 23 zákona č. 20/1966 Zb.

(2) Pri prevzatí chorého do ústavnej starostlivosti bez jeho súhlasu postupujú zdravotnícke zariadenia ozbrojených síl podľa § 24 zákona č. 20/1966 Zb. s tou odchýlkou, že pôsobnosť nadriadeného národného výboru patrí nadriadenému orgánu zdravotníckej služby ozbrojených síl a pôsobnosť národného výboru miesta bydliska chorého vojaka alebo príslušníka ZNB veliteľovi jeho útvaru. Oznámenie veliteľovi útvaru musí sa podať neodkladne.

(3) Pri prevzatí chorých vojakov a príslušníkov ZNB do ústavnej starostlivosti bez ich súhlasu v zdravotníckych zariadeniach štátnej zdravotníckej správy postupujú tieto zariadenia taktiež podľa

§ 24 zákona č. 20/1966 Zb. s tou odchýlkou, že pôsobnosť národného výboru miesta bydliska chorého vojaka alebo príslušníka ZNB patrí veliteľovi jeho útvaru.

Príplatky a úhrady

§ 24

(1) Pri poskytovaní liečebno-preventívnej starostlivosti sa výnimočne podľa ďalších ustanovení tejto vyhlášky platia príplatky za niektoré protetické práce pri starostlivosti o chrup.

(2) Podľa osobitných predpisov sa platia príplatky, prípadne úhrady za umelé prerušenie tehotnosti,*) za kúpeľnú starostlivosť**) a za ošetrovanie v záchytnej protialkoholickej stanici.***)

(3) Pokiaľ sa v zdravotníckych zariadeniach ozbrojených síl budú poskytovať zdravotnícke služby, ktoré nie sú nevyhnutné a za ktoré sa môže požadovať úhrada, upraví výšku a spôsob platenia týchto úhrad Ministerstvo národnej obrany obdobne podľa predpisov Ministerstva zdravotníctva;†) pritom sa môže u vojakov v základnej službe od požadovanej úhrady v odôvodnených prípadoch upustiť.

(4) Cudzím štátnym príslušníkom, s výnimkou osôb uvedených v § 1 ods. 3 písm. f), sa ambulantná a ústavná starostlivosť poskytuje za úhradu podľa osobitných smerníc.

§ 25

(1) Pri starostlivosti o chrup sa platia príplatky za korunky, mostíky, fixačné dlahy a iné pevné zubné protézy a za ich opravy.*) Príplatky sa neplatia, ak ide o pevné zubné protézy, ktoré sú

a) poskytované maloletým alebo ženám v čase tehotnosti a v čase do 6 mesiacov po pôrode,

b) nevyhnutné pre zachovanie pracovnej výkonnosti,

c) poskytované ako náhrada za zuby stratené úrazom pri výkone služby alebo v priamej súvislosti s ním, chorobou z povolania alebo inými škodlivými vplyvmi pracovného prostredia,

d) poskytované ako náhrada za predné zuby osobám mladším ako 30 rokov.

(2) Snímacie zubné protézy v bežnom vyhotovení i v náročnejšom vyhotovení, pokiaľ také vyhotovenie je nevyhnutné z lekárskeho hľadiska, poskytujú sa bez príplatkov. Príplatky sa taktiež neplatia za opravy snímacích zubných protéz alebo ich nové vyhotovenie, ak chorý preukáže, že protéza bola poškodená, zničená alebo stratená bez jeho zavinenia
alebo ak sa protéza stala nespôsobilou na ďalšie používanie pre anatomické zmeny alebo inú zmenu zdravotného stavu chorého.

(3) Chorý je povinný dodať alebo uhradiť potrebné drahé kovy a náklady spojené s afináciou, zlátením alebo iným pokovením s výnimkou prípadov, v ktorých potreba protetickej práce u vojaka v činnej službe vznikla ako následok úrazu v priamej súvislosti s výkonom služby.

§ 26

(1) Príplatok je povinný zaplatiť ten, komu sa starostlivosť poskytla, prípadne osoby, ktoré majú voči nemu vyživovaciu povinnosť.

(2) Zdravotnícke zariadenie vyberie príplatok spravidla priamo. Pred poskytnutím starostlivosti môže zdravotnícke zariadenie žiadať zloženie primeraného preddavku. Ak povinná osoba nezaplatí príplatok ani na písomnú výzvu, vydá náčelník zdravotníckeho zariadenia, ktoré starostlivosť poskytlo, platobný výmer, ktorým sa určuje jej povinnosť na zaplatenie príplatku v určenej výške do 15 dní, uvedie sa dôvod tejto povinnosti a dá sa poučenie o možnosti opravného prostriedku. Ak

príplatok ani po písomnej výzve nezaplatí vojak, prípadne príslušník ZNB, u ktorého niet dôvodu na odpustenie príplatku podľa odseku 3, zdravotnícke zariadenie zašle platobný výmer na vymáhanie útvaru, ktorého je ošetrovaný príslušníkom.

(3) Pokiaľ sa v konaní pred vydaním platobného výmeru alebo neskôr zistí, že povinná osoba nemôže znášať príplatok bez ohrozenia vlastnej výživy alebo výživy osôb, voči ktorým má vyživovaciu povinnosť, náčelník zdravotníckeho zariadenia vydá platobný výmer proti ďalšej povinnej osobe (osobám), a ak by z toho istého dôvodu nemohla znášať príplatok žiadna z povinných osôb, rozhodne o prevzatí príplatku na účet štátu. U vojakov a príslušníkov ZNB rozhodne v týchto prípadoch náčelník zdravotníckeho zariadenia na základe odporúčania príslušného veliteľa útvaru.

(4) Ak povinná osoba písomne uzná svoj záväzok alebo ak je rozhodnutie vykonateľné, môže náčelník zdravotníckeho zariadenia povoliť primerané splátky.

(5) Vykonateľný platobný výmer o príplatku a výkazy nedoplatkov zostavené na základe vykonateľných platobných výmerov sa vymáhajú výkonom rozhodnutia v správnom konaní; pritom majú poradie pohľadávok štátu na daniach a poplatkoch.

(6) Ustanovenia predchádzajúcich odsekov o príplatku platia obdobne o úhrade a o náhrade za ošetrovanie v protialkoholickej záchytnej stanici.

Oddiel II
Poskytovanie starostlivosti v Zbore národnej bezpečnosti

§ 27

(1) Liečebno-preventívna starostlivosť sa poskytuje príslušníkom ZNB v zdravotníckych zariadeniach tohto zboru. Ak to rozmiestnenie alebo rozsah týchto zdravotníckych zariadení neumožňuje, poskytuje sa liečebno-preventívna starostlivosť v zariadeniach ozbrojených síl alebo v zariadeniach štátnej zdravotníckej správy, pričom voľba zdravotníckeho zariadenia sa spravuje podľa toho, čo je z hľadiska dostupnosti starostlivosti alebo z hľadiska potrieb bezpečnostnej služby výhodnejšie.

(2) V zariadeniach ZNB možno poskytnúť liečebno-preventívnu starostlivosť taktiež ostatným osobám uvedeným v § 1, prípadne aj iným občanom.

§ 28

Ustanovenia oddielu I platia primerane pre zdravotnícke zariadenia a príslušníkov ZNB s týmito odchýlkami:

a) ambulantná starostlivosť sa poskytuje príslušníkom ZNB v zariadeniach tohto zboru alebo v zdravotníckych zariadeniach štátnej zdravotníckej správy,

b) odborná ambulantná a nemocničná starostlivosť sa poskytuje príslušníkom ZNB predovšetkým v zariadeniach tohto zboru. Kde tieto zariadenia nie sú dostupné, poskytujú sa v zmysle § 27 ods. 1 buď v zariadeniach ozbrojených síl, alebo v zariadeniach štátnej zdravotníckej správy,

c) kúpeľná starostlivosť sa poskytuje príslušníkom ZNB v zariadeniach tohto zboru alebo podľa osobitných dohôd v zariadeniach ozbrojených síl a v zariadeniach štátnej zdravotníckej správy,

d) lieky, liečebné a ortopedické pomôcky a iné zdravotnícke potreby sa poskytujú príslušníkom ZNB v ambulantnej starostlivosti na účet príslušného ústavu národného zdravia,

e) nevyhnutnú dopravu príslušníkov ZNB zdravotníckym dopravným prostriedkom do zdravotníckeho zariadenia, prípadne naspäť obstaráva bezplatne príslušný ústav národného zdravia, ak nemožno uskutočniť dopravu prostriedkom zboru a ak nevyhnutnosť dopravy potvrdí lekár tohto ústavu národného zdravia. Pri prevoze príslušníka ZNB postihnutého prenosnou chorobou alebo podozrivého z takejto choroby sa postupuje podľa § 18 ods. 3,

f) dočasná neschopnosť na službu pre chorobu, zranenie alebo iný úraz sa potvrdzuje na tlačive štátnej zdravotníckej správy.

Oddiel III

§ 29
Rozhodovanie pri výkone zdravotníckych služieb

(1) Zdravotnícke zariadenia a orgány zdravotníckej služby ozbrojených síl a Zboru národnej bezpečnosti sú oprávnené v rámci svojej pôsobnosti rozhodovať o právach a povinnostiach vojakov, príslušníkov ZNB a iných občanov, ktoré vznikajú v súvislosti s poskytovaním zdravotníckych služieb podľa tejto vyhlášky.

(2) Ak občan má za to, že rozhodnutie alebo opatrenie urobené v súvislosti s poskytovaním zdravotníckych služieb zdravotníckymi zariadeniami ozbrojených síl (Zboru národnej bezpečnosti), vrátane rozhodnutia alebo opatrenia urobeného v posudkovej činnosti, je nesprávne, môže podať návrh na preskúmanie náčelníkovi tohto zariadenia. Návrh na preskúmanie môže podať aj príslušný orgán Revolučného odborového hnutia, výrobného družstva alebo jednotného roľníckeho družstva.

(3) Návrh na preskúmanie podľa odseku 2 môže občan podať do 15 dní, vo veciach neschopnosti na službu pre chorobu (dočasnej pracovnej neschopnosti) do troch dní odo dňa, keď mu bolo rozhodnutie alebo opatrenie oznámené alebo doručené.

(4) Ak náčelník zdravotníckeho zariadenia ozbrojených síl (Zboru národnej bezpečnosti) návrhu nevyhovie, predloží ho so svojím stanoviskom ako odvolanie na rozhodnutie odvolaciemu orgánu, ktorým je orgán odborne nadriadený náčelníkovi zdravotníckeho zariadenia ozbrojených síl (Zboru národnej bezpečnosti) uvedeného v odseku 2.

(5) Ak ide o rozhodovanie pri výkone zdravotníckych služieb poskytovaných zdravotníckymi zariadeniami štátnej zdravotníckej správy vojakom a príslušníkom ZNB, postupuje sa podľa § 77 zákona č. 20/1966 Zb. s tým, že návrh na preskúmanie môže podať aj veliteľstvo príslušného útvaru ozbrojených síl a ZNB.

(6) Pre posúdenie prípadov, v ktorých vznikli pochybnosti, či sa pri výkone zdravotníckych služieb v zdravotníckych zariadeniach ozbrojených síl (Zboru národnej bezpečnosti) dodržal správny postup, prípadne či bolo ublížené na zdraví, zriaďujú príslušné orgány zdravotníckej služby ozbrojených síl (Zboru národnej bezpečnosti) na prerokovanie jednotlivých sporných prípadov znalecké komisie.

(7) O náhrade škody vzniknutej pri poskytovaní zdravotníckych služieb zdravotníckymi zariadeniami ozbrojených síl a Zboru národnej bezpečnosti platia ustanovenia Občianskeho zákonníka; aj keď povinnosť na náhradu škody nevznikla, môže sa v mimoriadnych prípadoch hodných osobitného zreteľa poskytnúť poškodenému príspevok.

§ 30

(1) Zdravotnícke zariadenia ozbrojených síl a Zboru národnej bezpečnosti sú povinné na požiadanie oboznámiť osoby, ktoré vyžadujú poskytnutie liečebno-preventívnej starostlivosti, s obsahom tejto vyhlášky a umožniť im podľa potreby do nej nazerať.

(2) Pracovníci zdravotníckych zariadení a orgánov zdravotníckej služby ozbrojených síl a Zboru národnej bezpečnosti sú povinní v jednotlivých prípadoch poučiť osoby, ktoré sa cítia ukrátené na svojich právach pri poskytovaní liečebno-preventívnej starostlivosti, o tom, ako môžu postupovať pri ich uplatňovaní.

§ 31

Zrušuje sa vyhláška ministerstiev národnej obrany a vnútra č. 103/1959 Ú. l. (Ú. v.), ktorou sa vydáva liečebný poriadok ozbrojených síl a bezpečnostných zborov.

§ 32

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. júnom 1968.

Minister národnej obrany:

Generálporučík Ing. Dzúr v. r.

Minister vnútra:

Pavel v. r.

Minister zdravotníctva:

RNDr. PhMr. Vlček v. r.

*) Vyhláška č. 42/1966 Zb. o poskytovaní liečebno-preventívnej starostlivosti.

*) Vládne nariadenie č. 126/1962 Zb. v znení vládneho nariadenia č. 95/1964 Zb.

**) Zákonné opatrenie Predsedníctva Národného zhromaždenia č. 113/1964 Zb. a Zbierky MNO č. 39/1964.

***) § 12 zákona č. 120/1962 Zb. a Zbierky MNO č. 11/1964 a č. 15/1966.

†) § 11 ods. 3 zákona č. 20/1966 Zb.

*) Smernice č. 5/1963 Vestníka Ministerstva zdravotníctva v znení smerníc č. 12/1964 Vestníka Ministerstva zdravotníctva a služobný predpis MNO ev. zn. SM-zdrav-4 z roku 1962.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.